KARİKATÜR

YİRMİNCİ ASRIN FIRAVUNU
MUMYALANIYOR!

— **Hitler evleniyormuş...**
— **Desene hâlâ saldırganlık politikasına devam ediyor!..**

ANKARAYA MEKTUP

Şu şiir denilen nesne, dünyaya gelişi itibarile garip olduğu kadar; şekli, varlığı itibarile de acip, hele yaşaması, yaşayabilmesi, yaşatabilmesi bakımından ise şaşılacak bir şeydir vesselâm..

— Şiir nedir?

— Bence cevabı şudur: Bir sezişin, bir görüşün, bir hissi düşünüşün kâğıda karalanmış ifadesi... Bu sıra sıra, tabur gibi muntazam da düzülebilir, kahkari bir bozguna uğramış Alman cephelerindeki birlikler kadar da karışık karalanabilir. Mevzuu; maddî ve manevî varlıkları içine alacak kadar geniştir. Bu mevzuları görüşe gelince; işte asıl marifet buradadır ve bu görüş o kadar çok şekilli, o kadar birbirinden bambaşkadır ki içinde en ciddîsinden en gülüncüne kadar türlü nevinin adedi milyonlarla dahi ifade edilemez.

Mevzua üsten şavullama bakanlar başka, alttan deve dikene bakar gibi bakanlar başka, başlarını dirseklerine dayayıp uzun yatarak bakanlar yine başka görürler.

Mevzu, her şeyin karakterine göre değişir; tevekkeli, üslûbü beyan aynile insandır, dememişler! Böylece mevzu, her insana göre ayrı ayrı gözüktüğü gibi, ifade bakımından da ayrı ayrı şekil alır gider...

Hattâ, bazan ciddî bir insan ciddî bir mevzuu eline alıp ciddî ciddî yazmak bile istese, uykudan yeni kalkmış gözleri çapaklı olur da mevzu kendisine şeş yerine beş görünür ve okuyanları şaşırtır.

Bazı kimseler de mahza tuhaflık olsun diye mevzuun antika taraflarını görüp yazarlar; buna mizah şekli denir.

Diğer bazı kimseler de yenilik, ayrı bir çeşni olsun diye, bir mevzuu anlatırken ötekine geçiverirler, sap derken saman derler; işte okuyucularım! şimdi, bu nevin ismini, yanlış olarak, pek yeni edebiyat koydular.

Bugün, bu nevin üstadlarından Orhan Veli Kanık'in "Vaz geçemediğim„ adlı yeni bir risalecığı çıktı. Pek yeni olduğu için belki henüz Ankaraya gidememiştir diye biraz ondan bahsedeyim.

Eski şairlerin yenilerden daha tahammüllü olduğuna şüphe yok. Çünkü hepsinin birer divanı varmış. Divan deyince, az buz şey değil ha, şöyle bir kaç bin beyitli bir şiir mecmuası. Şimdikilerinki ise bir iki formalık entipüften şeyler, tiyatro el ilânı gibi matbualar... Eskiler bir düşünür, bin döktürürlermiş, bunlar ise oldukça kısır. Maahaza şu kâğıt buhranında böylesi daha iyi ya, her ne ise...

Şimdi gelelim bizim ültra modern şairimizin şiirlerine... Doğrusu ben bu şiirleri anlayamıyorum, biraz da okuyucularımın anlayışına müracaat edeceğim.

Evvelâ ele "Eskiler alıyorum„ şiirini alalım, aynen şudur:

"Eskiler alıyorum
Alıp yıldız yapıyorum
Musiki ruhun gıdasıdır
Musikiye bayılıyorum.

Şiir yazıyorum
Şiir yazıp eskiler alıyorum
Eskiler verip musikiler alıyorum
Bir de rakı şişesinde balık olsam„

Hoppala, ne anladınız?.. Bir sürü mânasız söz... Sonra da rakı şişesinde balık olmak arzusu... Nerden nereye?.. Acaba, bunu yazarken sarhoştum mu demek istiyor, ne dersiniz?..

Diğer bir parça daha; adı: "Misafir„. Bu da aynen:

"Dün fena sıkıldım akşama kadar;
İki paket sigara bana mısın demedi;
Yazı yazacak oldum, sarmadı;
Keman çaldım ömrümde ilk defa;
Dolaştım,
Tavla oynayanları seyrettim,
Bir şarkıyı başka bir makamla söyledim;
Sinek tuttum, bir kibrit kutusu;
Allah kahretsin, en sonunda
Kalktım, buraya geldim.„

Buna ne buyurulur? Bunun da adı şiir!. Ne mutlu bunu okumayana, ne mutlu bu ilk defa çalınan kemanı dinlemiyene... Ayol bu şiir değil, not defterinin bir sayfası. Bizim notların daha ağzı burnu yerinde olduğu için daha nefis şiir demek... Var mı bir tâbi kitapçı da bizimkilere? Adımızı neden şaire çıkarmadık acaba; bak muhtıralarımıza kadar böyle para edecekti...

Alınız bir tane daha:

"Hanginiz bilir, benim kadar,
Karpuzdan fener yapmasını;
Sedefli hançerle, üstüne,
Gülcemal resmi çizmesini;
Beyit düzmesini;
Mektup yazmasını;
Yatmasını,
Kalkmasını;
Bunca yılın Halimesini
Hanginiz bilir, benim kadar,
Memnun etmesini?
Değirmende ağatmadık biz bu sakalı!„

Bilmem mutalanız nedir? Bu şiirin adı da; "Sakal„, vay benim köse sakalım!.. Meğer şairin ne marifetleri varmış?.. Bir defa, böyle şiir (!) ler yazıyor, sonra da Halimeye marifetler gösteriyor. Doğrusu bu kadar marifetler için büyük tecrübe (!) işareti olarak bir sakal da lâzım. Tevekkeli hazretin Babıâli caddesinde kitabını teşhir eden kütüphanelerdeki resimleri sakallı değil... Şairimiz pür marifet!!...

Hazret, eski şairler gibi nazire nevinden şiirler de yazmağa kalkmış. Fakat eskileri taklide tenezzül etmediği için yeni şarkıları tanzir etmiş. "Bir roman kahramanı„ başlıklı şiirin ilk mısraı şu:

"Çadırımın üstüne yağmur yağıyor„

Tabii anladınız; bu, meşhur: "Çadırımın üstüne şıp dedi damladı„ şarkısının naziresidir...

Hislerile harp halinde bir insan dimağının mahsulü olan bu, bozgun askerler gibi dağınık notlar da şiir ha!..

Lâhavlenin boncuğu!!...

Zılgıt

ÖLMEK VE YAŞAMAK

Faşizmin saltanatlı günlerinde Mareşal Göring İtalyaya, Mussoliniyi ziyarete gitmişti. Venedik sarayında, geniş bir salonda karşılıklı oturdular, dostça sohbete daldılar. Mussolini durmadan Faşizmin başarılarından bahsediyordu.

Bir aralık Göring:

— Bunların hepsi güzel! dedi. Halk nasıl? Halk sizi seviyor mu?

Mussolini emniyetle cevap verdi:

— Şimdi hangi İlatyana benim için öl desem derhal kendini öldürür...

Göring gülerek Mussolinin sırtını okşadı:

— Bizde böyle deriz ama kimse kılını bile kıpırdatmaz..

Mussolini ısrar etti:

— İnanmıyorsanız bir tecrübe yapalım!

— Yok canım.. Ne lüzum var?

— İnanmıyorsunuz da onun için!..

— Tabii inanmam!.

— Öyle ise deneyelim!..

Duşe balkona çıktı, o sırada sarayın önündeki meydandan kılıksız bir adam geçiyordu. Bir ıslık çalarak adamı durdu. Yukarı gelmesini işaret etti. Zile bastı, gelen adamı yanına getirmeleri için de emir verdi.

Biraz sonra adam Duçe ile misafirinin karşısına dikilmiş duruyordu. Mussolini:

— Bak dostum! dedi. Mareşal Göringle konuşuyorduk. Mareşal İtalyanların Faşist rejimini ve beni sevip sevmediklerini sordular.. Ben de şimdi her hangi bir İtalyana benim için öl desem derhal kendini öldürür, dedim. Haydi kendini şu balkondan aşağı at da Mareşal görsün!

İtalyan bu sözleri büyük bir sükûnetle dinlemişti. Göring de gözlerini dört açmış, işin sonu neye varacak diye merakla bakıyordu. Adam kendisine pek basit bir iş ısmarlanmış gibi:

— Başüstüne!.

Diyip balkona yürüdü. Ayaklarından birini korkuluğun üstüne attı. Öbür ayağını da atarken Göring heyecanla:

— Dur!.. diye bağırdı. İnandım, inandım!.. Boş yere canına kıyma!..

İtalyan acı acı güldü:

— Adam! efendim! dedi. Zaten bu da yaşamak mı?

Ve kaldırdı, kendisini balkondan aşağı koyuverdi.

No. 482 CİLT: 19 SENE: 10 FİYATI 15 KURUŞTUR 22 Mart 1945

Karikatür

PERŞEMBE GÜNLERİ ÇIKAR SİYASİ MİZAH MECMUASIDIR

YÜKSEL Kİ YERİN BU YER DEĞİLDİR!.

Nazizmin ruhu — Ben, eninde sonunda nazizm yükselecek demeniş mi idim?!..

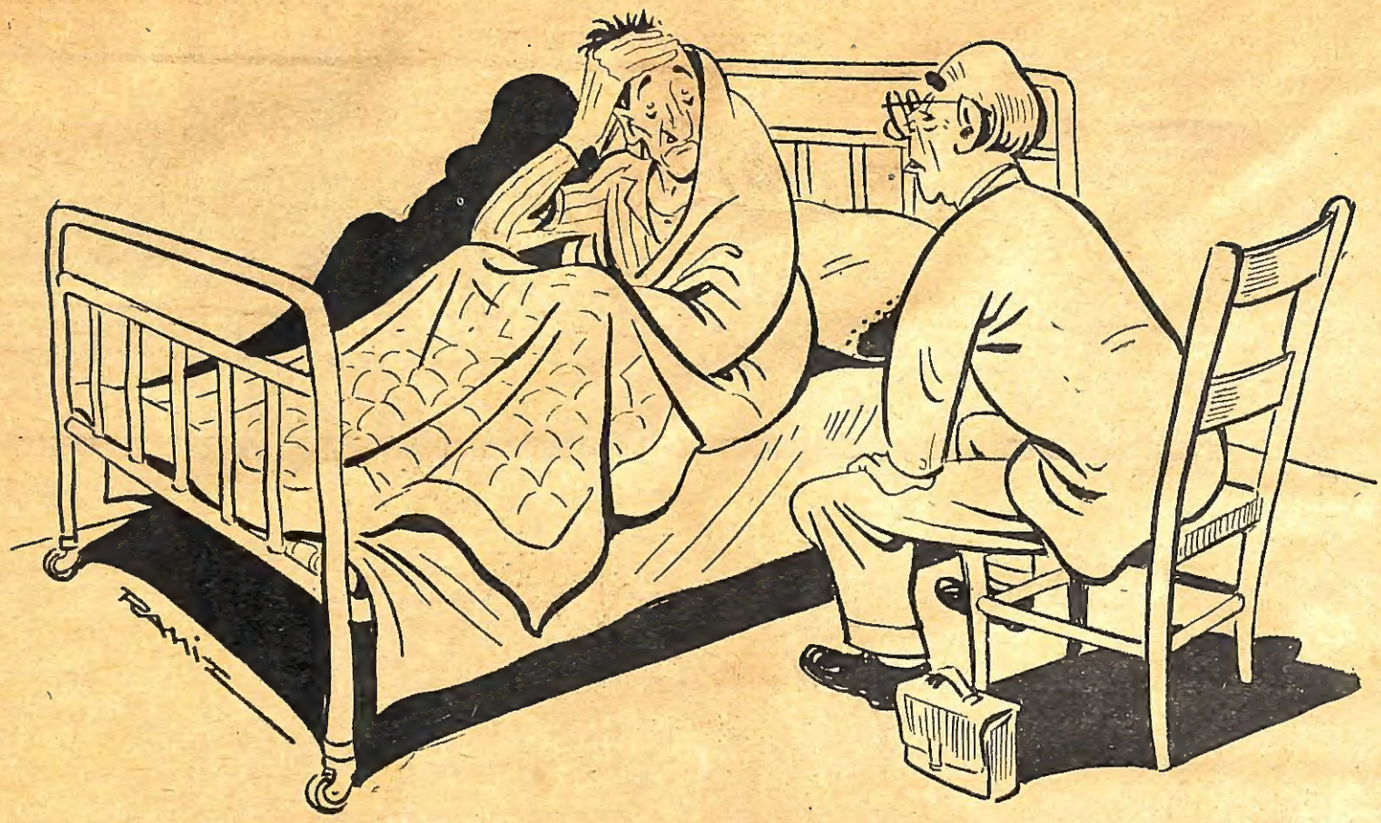

Hasta — Doktorcuğum... Grip salgın halini almış diyorlar... Buna karşı bir tedbir alınmadı mı?
Doktor — Alınmaz olur mu?. Belediye, Mezarlıklar Müdiriyetinin tahsisatını arttırıyormuş!..

Doktorluk Ticaret midir?

— Doktorluk ticaret midir?

— Yerine ve adamına göre. Meselâ Anadolunun bir çok kasabalarında doktorun tıpkı berber, nalbant, terzi esnafı gibi çarşıda dükkânı vardır. Adı muayenehanedir. Kendi de muhakkak muayenehanededir. Fakat şekli dükkândır. Pencerenin önünde sokağa karşı üstü kâğıtlar, şişeler ve borularla dolu masası yahut tezgâhı vardır. Dükkân, sermayeyi düzmüş bir eski dükkânsa duvar diplerinde camekânları, bunların raflarında Lokman hekimden bugüne kadar kullanılmış doktorluk alât ve edevatından bir çok nümuneler ve yeni enjeksiyon kutuları vardır. Yine duvarlara boydan boya insan maktaı ve kalp, karaciğer vesaire levhaları asılmıştır. Hattâ bazılarında tepesinden telle asılmış bir insan iskeleti, darağacında etlerini kuşlar yemiş idamlı cesedi gibi hafif hafif sallanır. Dükkâna giren müşterilere kocaman dişlerile sırıtarak :

"— Şu camekândaki ampul kutularını görüyorsun. Kesene göre her boydan var. Aklın varsa paranı rakıya, kumara daha bilmem neye vereceğine bunlara verirsin; sıhhatini kazanırsın. Yoksa benim gibi olursun ha...„ diye tellâl bağırır gibidir.

Kasap veya kunduracı esnafı gibi belinde beyaz peştimalile dükkânda dolaşan hekime:

— Muayenehane yukarı katta daha kapalı bir yerde olsa daha iyi olmaz mı? deseniz.

— O da olur ama bu ahali hekimin dükkânını, tezgâhını görmezse emniyet etmez. Meselâ evinizin üst katında kutdura yapsanız müşteri kapıyı çalıp, sizi sorup misafir gibi odanıza çıkar mı? der.

Doktor haklıdır. Elbise dikecek terzi müşterisine yapacağı işi bir model üzerinde göstereceği gibi hekimbaşı da hastasına duvardaki ciğer, böbrek, barsak resimleri üzerinde hastalığı gösterecek, ilâç veya biçakla yapacağı işin harç ve emeğini tarif edecektir.

Bu hallere göre, doktorluğa ticaret demek yanlış değildir.

Netekim İstanbuldaki doktorlar toplantısında da bunu böyle görenler, hekimliği manifaturacılık, Mahmutpaşa dükkâncılığı nevinden bir ticaret olarak tarif edenler olmuştur. Mademki doktor kabineleri de vergisini veren, tabelâsını kapısına asan, muayyen saatlerde kepenklerini indirip kaldıran bir dükkândır. O halde bunların da reklâmcıları, simsarları vesaireleri olacaktır. Mademki Mahmutpaşa dükkâncılarının:

"— Basmalar, ipekliler, yünlüler, halis ketenler... Allısı da var, sarılısı da var, yeşillisi de var!„ diye bağırdıkları gibi hekim esnafı da:

"— Hastalıkların kızılı da var, sarılığı da var, kızamığı da var; kara humması, yeşil ishali de var. Hepsine, her keseye göre devalarımız var!„ diye bağırmıyorlar. Elbette bir takım simsarlar yolda adam çevirecekler:

"— Yahu senin karnın mı şişiyor? Ne lâzım büyük mağazalara gidip kendini göz göre soyduracaksın. Ben seni bir küçük dükkâna götüreyim. Git gözünle gör; tecrübe et; beğenmezsen para vermezsin!„

Diye dil dökecekler. Doktorluğu ticaret olarak kabul ettik mi bu gibi âdetlerin hepsi kendiliğinden sökün edecektir. Sen "Yoğurdum ekşidir„ diyen yoğurtçu işittin mi? Serbest rekabet bu...

— Evet ama iş bu kadarla

— Ah Kristof, Amerikayı keşfedip ne diye başımıza musallat ettin?..

kalmıyor. Hekim simsarları işi âdeta sahtekârlığa kadar götürüyorlarmış.

— Dedim ya hekimliği ticaret diye kabul ettik mi hepsine katlanacağız. Bu evvelâ ilâçlardan başladı. Meselâ "Bayer,, fabrikası âdeta büyük servetler sarfederek ilâçlarını tutturuyor değil mi? Kendi lâboratuvarında bunların bir örneğini yapacak eczacı esnafı neden bu reklâmdan kendine pay çıkarmasın? Hele soyadı kolaylığı da çıktıktan sonra. Alırsın meselâ "Bayver,, diye bir soyadı; bir miktar şişe ve kutu tedarik ettikten sonra başlarsın damgaları basmağa: "Basurin Boyver,, "Sarılıkofor Bayver,, "Boğazal Bayver,, vesaire, vesaire. Halkın, bunların birer basur, sarılık, boğaz ağrısı ilâcı olduğunu anlamağa zekâ ve malûmatı kâfi ise de Bayver ve Bayer kelimelerinde gaflet etmesi pek mümkündür.

İlâç tüccarları için kabul ettiğimiz bu âdeti doktorlar için de hoş görüp geçmekte fazla fenalık görmemeliyiz.

— İyi ama işittiğimize göre uzak bir memleketten İstanbula derdine deva aramağa gelmiş bir biçare, şöhretini işittiği profesörü ararken karşısına biri çıkıyor, meselâ: "Profesör Sarıçizmeliyi mi? diyormuş, evet biliyorum. Fakat kendisi son günlerde bir akıl hastalığına uğrayarak timarhaneye kaldırılmıştır. Seni ondan daha iyisine götüreyim.,, Hattâ iş bu kadarla da kalmıyor, meselâ "Profesör Ahmet,, diye bir doktoru arıyanı başka bir Ahmede yahut da Mehmede götürüyorlar: "İşte bu zat odur,, diyorlarmış. Buna ne dersin?

— Bu derecesine söylenecek söz yok. Meğer ki ellerimi açarak, yürek hulûsu ile, şöyle bir dua edeyim: "Allah dert verip derman aratmasın.,,

* * *

Karikatür muharriri nihayet bir karikatür muharriridir. En ağır ve acı vakalardan bir hafif gülümseme konusu çıkarmağa çalışmak onun vazifesi ve bunun zihinlerde belki bir uyanıklık ve dikkate sebep olabileceğini düşünmek büyük bir tesellidir. Böyle olduğu halde, yukarıki lâtifeden ibaret satırları yazarken, karikatür muharriri âdeta bir dehşet, mukaddes bir şeye dil uzatıyormuş gibi bir ürperme hissi duymuştur. Evet işin nihayetinde doktorların da yemek yemeğe, rahatça bir evde barınmağa, büyücek bir aileye bakmağa mecbur bir insan olduğunu düşünmek, alnının terile kazanacağı parayı çok görmemek lâzımdır. Yani bir bakıma doktorluğun da ticarete benzer bir tarafı olduğunu kabul etmek bu dünyanın hazin zaruretlerindendir. Uzun bir emek neticesinde arkadaşları arasında sivrilmiş, memleketin yüzünü ağartmış bir ehliyet ve şöhretin zengin olmasını hak saymak asla adaletsiz bir şey değildir. Fakat yine buna rağmen de doktorluğu ticaret diye tariften bir ilim adamı ürkmelidir; bunu bir mukaddes mefhuma tecavüz saymalıdır. Hele bir memleketin içinde, müstesna bir çalışma ve müstesna bir zekâ ve bilgi pahasına ağır ağır yükselmiş bir âbideye, âdi esnaflıktaki simsarlık vesaire usullerile bir takım küçük satıcıların satışmalarına ve kendilerine pay çıkarmalarına hak demeğe bir ilim adamının dili asla varmamalıdır.

Karikatür

— Ne güzel balet kızları değil mi?
— Ayol, bunlar daha çok Balat kızlarına benziyor!

KORKUNÇ KIRMIZI

Ressam Çallı İbrahim Maltepe tarafında bir manzara resmi yapıyordu. Karşısında aşı boyalı bir köşk, arkasında da pırıl pırıl yanan deniz vardı.

Çallı, neşeli bir çalışma ile tablosunu tamamladı. Bu sırada köşk sahibi yanına yaklaştı. Resme baktı:

— Aman bayım! dedi. Bu ne biçim resim?. Ev yeşil, bahçe yeşil, dam bile yeşil!.. Bizim ev kırmızı boyalıdır. Niçin böyle yaptınız?

Çallı tatlı tatlı gülümsedi. Sonra arkasında, kendisine pek yakın bir yerde otlayan bir boğayı işaret ederek:

— Bu hayvancağızın kırmızıdan pek hoşlanmıyacağını düşündüm de ondan!.. dedi. Yoksa bir boynuzda beni de, tablomu da, belki sizin evi de denize kadar sürer, atardı.

MÜZİK

Bir toplantıda müzikten konuşuluyordu. Yaşlıca bir adam:

— Ben Mozart'a bayılırım doğrusu! dedi.

— Sizin de müzikle alâkanız var galiba?

— Tabii Şehir Bandosunda çalışıyorum...

— Öyle mi?... Ne çalarsınız?

— Davul!..

TAM HESAP

Nizamettin Nazif eski dostlarından birine rastladı:

— Oooo... Maşallah otomobil kullanıyorsun ha?.. Araba da senin mi?.

— Benim!..

— Kaça mal oldu bu?

Beriki hesap verdi:

— Yedi bin lira araba.. Bin iki yüz lira tamir... Dört yüz elli lira da hastane parası...

— O da ne demek?.

— Şoförlüğü öğrenirken ilk yaptığım kazanın masrafları!

SEBEP

Cemal Reşidin yaylı sazlar konserinde, parterde lüzumundan fazla süslü bir karı koca, konser sırasında habire konuşuyorlardı... Büyük bir bahtsızlık eseri yanlarına düşmüş olan Refik Ahmet Sevengil de bu saygısızlara öfkelendikçe öfkeleniyordu.

Bayan, localarda oturan kadınların elbise ve şapkalarından başlıyarak gözüne çarpan, çarpmıyan her şey hakkında konuştu, konuştu, konuştu. Nihayet bir aralık saz heyetine de dikkat etti. Bir iki dakika durdu, dinledi. Sonra tekrar kocasına dönüp konuşmağa başladı:

— Bu piyanocu niçin bu kadar gürültülü çalıyor acaba?

Refik Ahmet hemen kadına dönüp büyük bir nezaketle cevap verdi:

— Konuşanların sesini bastırmak için bayan!..

BASIN BİRLİĞİ AZASI BALOYA SARI KARTLARLA GELECEKLER:
Kız — Gazeteciler baloya sarı kartlarla geleceklermiş...
Erkek — Ben esmer taze ile gelmeği tercih ettim!

— Nişanlıma mektup yazıyorum...
— Öyle ise neden "Benim bir taneciğim!„ diye başladın?!

Boluda V. T. O. :
"1. Okumaya istidadım var, fakat çok tembelim... Sebebi?
2. Sarışınım, sarışınla evlenebilir miyim?
3. Endamımın mütenasip olması için ne yapmalıyım?,,
CEVAP :
1. Tembelliğinizin sebebini ikinci sualinizde bulabilrisiniz!
2. Mizaçlar uygun olduktan sonra renkleriniz uymuş, uymamış, ne çıkar?
3. Bozukluk yağla ette ise spora, kemiklerde ise terziye müracaat etmeli...

★

Tekirdağında M. B. :
"Hem istiyor çıldırtmak
Bakışlarile beni,
Hem savuyor başından
Çılgın gibi seveni...,,
CEVAP :
Böyle başkalarının baştan savdıkları hep bizim başımıza toplanmaya kalkışırlarsa bize tası tarağı toplamaktan başka çare kalmıyacak!

★

Üsküdarda L. D. :
"Beklediğim geçen hafta neden gelmedi?,,
CEVAP :
Vapuru kaçırmıştır da ondan. Gelecek hafta beklerseniz gelir!

★

Akşehirde H. D. :
"1. Deniz suyu neden tuzludur?.
2. Bu kadar dolambaçlı suallere hangi fabrikadan cevap yetiştiriyorsunuz?,,
CEVAP :
1. Şeker pahalı olduğu için tat yerine tuzu tercih etmiş...
2. Diplomatların siparişlerini yetiştiren fabrikalardan!

★

Ankarada O. U. Y. F. E. N. :
"Ablam sizden çok hoşlanıyor. Eniştem olur musunuz?,,
CEVAP :
Geç kalmış... Şeriatin dörde kadar izin verdiği zamanlarda müracaat etseydi sıraya koyardık.

★

Maraşta A. A. Ö. :
"Bütün okuyucular size iyi ve kötü her şeyi yazıp sordukları halde nasıl oluyor da kızmıyorsunuz?,,
CEVAP :
Kızmıyan kim?.. Fakat ağzımdan baklayı kaçırmama patron müsaade etmiyor.

★

Tireboluda Ö. H. D. :
"Sevgilim akıl hocasının mektebine gitmek istiyor... Ben ne yapayım?,,
CEVAP :
Deftere kaydettirmemeye çalışın... Akıllanırsa sevgilisiz kadığınız gündür.

★

Iğdırda Y. K. :
"Kırk aydır ayni yerdeyim... Yerimi değiştirmek için ne yapayım?,,
CEVAP :
Kendiniz gibi bir iki arkadaş bulursanız köşe kapmaca oynayın!.

Akıl Hocası

— Şimdi de tıraş bıçağı buhranı başlamış...
— Onun kolayı var, sık sık konferanslara gideriz!

BAHAR ve SULH...

Fırtınalar damları indirse de salaştan,
Lâstiksiz ayaklara damla da inse yaştan,
Odun, kömür masrafı artmasa da maaştan
Kavuşacak bahara yer yüzü yeni baştan...
Fırtına her gün esmez, deniz her gün köpürmez
Kara kış, her ne olsa, üç aydan fazla sürmez;
Bu kadarcık ceza da insanları öldürmez...
Kavuşacak bahara yer yüzü yeni baştan!.

Kara kışın sonunda ilkbahar varsa, nasıl,
Bu cihan kavgası da sürüp gitmez muttasıl.
Gelecek, bugün yarın, sulh denen güzel fasıl,
Kavuşacak bahara yer yüzü yeni baştan!.
Mihverciler sürse de bir düziye V leri,
Uçakları, tankları, filleri, develeri,
Sonunda başlarına geçip çerçeveleri
Kavuşacak bahara yer yüzü yeni baştan!.

BOBSTİL HÜRMETİ:

İhtiyar kadın — Oğlanın ağzında çiklet sakızı vardı. Galiba bizim kızın eline yapıştı, iki saatir kurtaramıyor!.

Hikâye

TAKSİTÇİ

Yazan : ÇALAPALA

Fukaralık, kepazelik!.. Zavallı dostumun başından geçenleri hikâye ettiğim için utanmıyorum desem yalan!.. Çünkü varlıklı bir adam olsaydı böyle herkesin diline düşmez, mizah gazetelerine geçmezdi. Dedim ya, fukaralık kepazelik!..

İbnirrefik Ahmet Nurinin Hissei şayia piyesindeki Bican efendi, nasıl anasından âdeta cansız bir halde doğmuşsa bizim Kemal de öyle meteliksiz dünyaya gelmişti. Hikmeti Hüda!.

Şimdi belki de bana, saçmalıyorsun, diyeceksiniz. Hangi insan yavrusu dünyaya avucunda para ile gelir?. Hayır!. Demem o deme değil!. Ben daha dünyaya gelmeden zengin olmuş nice kişiler bilirim. Yağmur yağsa başlarına para düşer. Anaları ölür, miras yerler. Babaları ölür servete konarlar. Adını bilmedikleri akrabaları göçer, Karun olurlar. Bizim Kemalde o talih nerede?. Zavallı çocuk cedbecet fukara, ne konmuşu var, ne konacağı!.

Mektepte iken arkadaşların, konu komşunun yardımı ile yer, içer, giyinir, kuşanır, gezer tozardı. Buna alışmıştı da... Kendisinde olmadığı için başkalarının yardımını tabii, hatta biraz da mecburî sayardı. Gönülsüz bir çocuktu doğrusu!. Bize sormadan dolabımızı açıp hafta tatili için sakladığımız temiz gömleği giydiği, kolalı yakayı taktığı olurdu. Kolonyalarımızı sürünmesinin, yemişlerimizi yemesinin, çantalarımızı kendi çantası gibi tutmasının lâfını etmiyorum.

Çünkü bu hareketlerin hiç biri bize batmazdı. Kemal böyle idi işte!.. Arkadaş değil miydik?. O bizden bir şey esirgiyor muydu?. Biz de ondan esirgememeliydik... Ama onun bir şeyciği yokmuş. Ne yapalım? Kısmet!..

Hem hiç bir şeyciği yok denemezdi. İki, üç ayda bir, Doğu vilâyetlerinden birinde bulunan ağabeyisinden ona biraz para gelirdi. O zaman Kemale bir ağırlık, bir ciddiyet çökerdi. Cüzdanını açar:

— Buna para derler! derdi. Görünüz de gözünüz doysun!.

Fakat onun on parasına ortak olmak bize nasip olmamıştı. Çünkü ağabeyisinden gelen paralar Kemalciğin biriken taksit borçlarını ancak ödeyebilirdi.

Evet, Kemal tam bir taksit düşkünü idi. Parasız yatılı olduğu için mektep taksiti yoktu ama palto, pabuç, elbise, şapka, üstünde ne görürseniz her şeyi taksitli idi. Çok sıkıştığı zamanlar taksitle bir saat alıp onu satarak diğer taksit borçlarını ödediği de olurdu.

Liseyi bitirdikten sonra bir zaman Kemali kaybettik. İki sene sonra tekrar meydana çıktı. Ağabeyisinin yanına gitmiş, bir takım küçük ticaret işleri yapmış, fakat herkese taksitle veresiye satış yaptığı için çabucak sermayeyi kediye yükletmiş. Gördüğüm zaman:

— Dünya kadar borcum var! dedi. Taksitlerini ödemek hususunda herkes benim gibi namuslu olsa bu hale gelmezdim ama, dünya batakçı olmuş...

— Peki şimdi bu borçları nasıl ödiyeceksin?.

Kemal gayet sakin bir yüzle omuz silkerek cevap verdi:

— Taksitle!.

— Nasıl?. Hâlâ mı taksit?!.

— Ne yapayım kardeşim?. Birdenbire ödiyecek para nerede?

Dediğini yaptı. Alinin külâhını Veliye, Velinin külâhını Aliye giydirirken kısa zamanda borçlarından kurtuldu. Bu arada zengin bir müteahhidin gözüne girdi. Bir kaç yüz binlik bir adam!.. Günün birinde Kemale:

— Benim iki kızım var. Hangisini istersen sana vereyim. Benim oğlum ol!.

Demiş. Zavallı Kemal bana bunu haber verirken:

— Bizim kayın peder varını yoğunu kızlarına bağışlamış! dedi. İki kızından başka da kimsesi yok. Bir gözünü kaparsa zengin olduk.

Ben o zaman alay olsun diye:

— Eski zamanda olsaydık kızların ikisini de alır, bütün paralara konardın!. dedim, gülüştük.

Kaynatası Kemale sermaye verdi. Oğlan çalıştı, çabaladı, adam oldu. Hem de nasıl biliyor musunuz? Yine taksitçilikle... Bu sefer de İstanbulda iki üç mağaza açmış, memurlara taksitle eşya satarak yükünü tutmuştu. Artık paraları toplamanın kolayını bulmuş, batak ihtimallerini de namuslu müşterilere yüzde bir miktar zammederek ortadan kaldırmıştı.

Kemal' zengin olunca vaktile ağabeyisinden para geldiği günlerde olduğu gibi, iyice değişti. Bir, iki sene pek seyrek görüştük. Bir gün Beyoğlunda, bir çiçekçi mağazasında karşılaştık.

— Merhaba Kemal!

— Merhaba canım!.

— Nasılsın bakalım?

— Sağol... Çok iyiyim... Evleniyorum...

Birden şaşaladım:

— Evleniyor musun?. Karın ne oldu, ayrıldınız mı yoksa?..

Kemal üzüntü ile başını salladı:

— Sorma... Zavallı kızcağız ufak bir soğuk algınlığından kurtulamadı, yürüdü, gitti.

— Devamı 11 inci sayfada —

— Bu sene yazı nerede geçireceksiniz?

— Bilmiyorum, kocam daha karar vermedi.

— Kocanın karar vermesini mi bekliyorsun?

— Öyle ya, başka türlü nasıl itiraz edebilirim!..

ÇÖMLEKOĞLU ve Ailesi

Güldürücü Roman

Yazan : Ercümend Ekrem TALU

— 7 —

Şazimend hanım iki adım geride kalmış, apaçık duran ağzı ve gözleri ile, muhteşem binayı alık alık seyrediyordu. Deniz banyosu almak niyetile okyanusun karşısına ilk defa çıkmış bir iç bölge çocuğu gibi, gözleri önündeki o azameti kendi idrakinin ölçüsüne bir türlü sığdıramıyordu.

Korka korka kocasının yanına sokuldu. Bakışlarını binadan ayırmaksızın, onun kolunu dürttü:

— Tuttuğun ev bu mu?

— Evet.

— Biz bunda mı oturacağız?

—Allah kısmet ederse.

— A, buuu!

Şazimend hanımın çocukça hayreti kapıcıyı güldürdü. Herif, İdris efendinin veremediği, yahut da kasten vermek istemediği izahatı kendi verdi:

— Bu koca elâmet şeyde ne yaparsınız. Bi gatında oturacağınız. Yetmez mi?

— Bi katında mı?

— He, ya!

— Öbür katlarda başkaları mı oturacak?

— Tabii.

Aktar bu mükâlemeyi tamamile lüzumsuz görüyordu. Kapıcıya :

— Haydi! dedi; bizi götür.

— Başüstüne, beyim.

Herif önde, karı koca arkada, mermer antreden içeriye girdiler. Kapıcı asansörün kpaısını açtı.

— Buyurun.

Şazimend hanım korka korka etrafına bakındı.

— Neresi burası?

— Sansor.

Çat! demir parmaklıklı kapı kapandı. Kapıcı düğmeye bastı; küçük vagon hareket etti. O dakikada Şazimend hanımın alnından, şakaklarından turfanda bakla içi iriliğinde ter taneleri fışkırdı.

— Amanın! Ne oluyoruz? Hareket mi oluyor, nedir?

— Sizin kata çıkıyoruz.

— Geçtim olsun! Bu ne biçim şey, böyle?.

Demeğe kalmadı, kata vardılar.

İdris efendi, kapı açılır açılmaz, şükran makamında taşların üzerine kapanan karısını kolundan tutup:

— Kendine gel, hanım! Ayıp değil mi? diye kaldırdı.

Aktar da asansörden korkmuştu ama ekini belli etmemişti.

Kapıcı, ipincecik bir anahtarla apartımanı açtı, yeni kiracılara yol verdi.

Daire şipşirindi. Evvelâ ufak bir antreye, oradan da, biri salon, öteki yemek odası olarak kullanılmağa mahsus iç içe iki göze giriliyordu. Salonun yanıbaşında bir küçük çalışma odası daha vardı.

Sağ tarafta, arkadaki yatak odalarına ileten bir koridorun boyunca hizmetçi odası, mutfak, kiler, alaturka helâ ve nihayet bütün konforu ile banyo dairesi sıralanmıştı. Binanın yüzü caddeye, arkası da denize baktığından, içerisi apaydınlıktı. Duvarlar ayrı ayrı, açık tonlarda ve yeni badanalanmıştı.

Kapıcı, ilk tablosuna son fırçayı vurmuş bir genç ressam gururile, aktarla karısının gözlerinin içine bakıyor, memnuniyetlerini, hayranlıklarını sezmeğe çalışıyordu.

Dayanamayıp, sordu:

— Nasıl? Verdiğin paraya değmez mi?

İdris efendi ne ise ne ama, Şazimend hanım sukutu hayale uğramıştı. Bir kere bina pek yüksekti. Az evvel, salonun denize nazır balkonuna çıkacak olmuş, o saat safrası kabarmış, başı dönmüş, kabil değil aşağı bakamamıştı. Sonra bu upuzun koridor, iç içe odalar, merdiven yokluğu, eve bir medrese çeşnisi veriyordu. Bu alışmadığı, ecelecayip yerde kendisinin kule bekçilerinden farkı olmıyacaktı. Ya, hele maazallah bir yer depremi olacak olursa... Daha bunu aklına getirir getirmez dizlerinin bağları çözülür gibi olmuştu.

İdris efendi bir kenarda, kapıcı ile bir şeyler konuşuyorken, o da hasta bir papağan tavrı ile put kesilmiş, dalgın gözlerinin önünde tecessüm eden eski evini hayalinde daha da güzelleştirerek için için hüzünleniyordu.

Konuşmasını bitiren İdris efendi yanına geldi:

— Ne düşünüyorsun öyle, hanım? Odaları bir daha gez, bak bakalım! Baban böyle yerde oturmuş mu, acaba?

Bu kaba suali kapıcının yağlı bir kahkahası daha kaba surette tekit edince biçare kadının dalgın gözlerinden, istemiyerek iki yaş yuvarlandı. O bu türlü muamelelere çoktan alışıktı; ve ağlamasını mucip olan başka şeydi: Kendini bu sevimsiz evde oturmağa mecbur edecek kötü talihe isyan ediyordu. Boynunu büktü...

— Pek güzel! dedi; Allah safayı hatır versin inşallah!

— Hah, şöyle. Aferin! Uğur dile, uğurlu olsun.

Kapıcı bu temenniye: "Amin„ i bastırdı. İdris efendi herifin avucuna bir bahşiş sıkıştırıp savdı. Karı koca apartımanı bu sefer alıcı gözü ile bir daha gezmeğe koyuldular. Aktar salonla yemek odası için:

— Bu odada yatarız. Öbür odanın kapısı yok. Zahir âdet öyle. Varsın olmasın. Orada da yer, içer, denize deryaya bakaraktan oturur, safa süreriz... diyordu. Arka odalara gelince orada da çocuklar yatar.

Şazimend hanım hâlâ şaşkındı.

— Burasını kışın nasıl ısıtırız? diye sordu.

İdris efendi duvar boyu uzanan radyatörleri gösterdi.

— Bunlarla ısınırmış.

— Şuncağız parmaklıklarla mı? Töbe töbe! bir yaşıma daha girdim.

— Öyle olurmuş. Kapıcı söyledi.

— Seninle zevklenmiş.

— Değil, yahu! Binanın altında koskocaman bir vapur kazanı var. Onu yakıp, borularla her tarafa ısı veriyorlar; ortalık hamam gibi oluyormuş.

— Gâvur icadı zahir.

— Ona ne şüphe?

Kadıncağız daha saf bir eda takındı...

— Böyle yerde oturmadan önce bir hocaya tanışmalı idin.

İdris efendi omuz silkti,

— Sen rahatına bak. Günahı vebalı bina sahibine ait. Yaptıran biz değiliz a?!.

Kocasının bu mantığını olduğu gibi kabul etmekten gayri çaresi olmayan Şazimend hanım, takacağı perdeler için odaların pencerelerini saymağa gitti. Birden, koridorun koridorun öbür ucundan feryadı duyuldu.

— Efendi, efendi!

— Ne var?

— Koş, gel! Aman, pek hoş bir şey!

O tarafa doğru seğirten İdris efendi sordu:

— Ne imiş o, hoş olan?

— Ay, pek tuhaf! Sen burasını gördün mü?

Banyo odasının kapısı açık duruyordu. Şazimend hanım orada idi. Yere gömme banyoyı kocasına işaret edip:

— Bak! hamur teknesi var! dedi.

Aktar daha iyi yakıştırdı:

— Hamur teknesi değil o. Belki de çamaşır teknesidir. Baksana, kenarında musluklar var.

Derken, kadın bir çığlık daha kopardı:

— Bak, su küpüne! Bembeyaz. Tertemiz... Üstünde de kapağı var! Bir maşrapa olsa dibindeki duru sudan kana kana içerdim.

Sahiden de, köşede, görmemiş bir kimse için, ufak tefek bir su küpünden başka bir şey akla getirmiyen temiz ve yeni bir alafranga aptesane beyazlığı ile gözü almakta idi. Allahtan ki aktarın karısı maşrapa bulup da, onun dibindeki duru sudan tatmadı...

Bu sevimli küpün yanıbaşındaki porselen yalağı ise hiç bir şeye benzetemiyerek, kurcalarlarsa bir sakatlığa sebep olurlar korkusu ile, kapıyı kapayıp geri çekildiler.

Bu teferrüat, balkon, manzara, adamı merdiven tırmanmadan yukarıya ulaştıran sansor kolaylığı, çeşmelerden güldür güldür akan soğuk ve sıcak sular, mutfaktaki havagazı ocağı, bir düğme çevirince ortalığı nura boğan elektrik... Şazimend hanımın gönlünü az zamanda avlayıverdi.

Kapıdan içeriye girerken ayakları geri geri giden kadın, bu defa çıkarken:

— Hemen taşınalım, olsun, bitsin! diyerek acele göstermeğe başladı.

* * *

Kapıcı, eşyanın ne zaman geleceğini sormuştu. Aktar da olanca saflığı ile cevap vermişti:

— Birader! bizim, bu eve lâyık eşyamız yok. Esnaf adamız. Tey, İstanbulda, babadan kalma evimizde bir takım hırtı pırtı var ki bunlara eşya denemez. Hepsini yerli yerinde bırakacağız. Buraya da yeniden modern mi diyorsunuz, nedir, öyle takımlar almak niyetindeyiz. Gel gelelim, bizimki de ben de, ayıp değil a, bilmiyoruz. Onun için şaşırdık, kaldık. Düzcesi bu!

Kapıcının o anda gözleri parlamış, gönlü tarif edilmez bir sevinçle heyecana gelmişti. Kendisine yeni bir avanta kapısı açılıyordu. Hemencecik hizmet arzetti:

— Arkası var —

HİKAYE

— 9 uncu sayfadan devam —

— Vah, vah!.. Başın sağ olsun!..

— Eksik olma!.

— Epeyce oldu demek... Yeniden evlendiğine göre?.

Kemal başını salladı:

— Pek çok olmadı ama kayın peder yakamı bırakmadı.

— Hangi kayın peder?

— Bizim kayın peder canım. Ölen karımın babası.. Malûm ya iki kızı vardı. Bütün varını, yoğunu onlara vermişti. Karım ölünce tabiî onun hissesi bana kaldı.

— Tabiî.. Ölüm hak, miras helâl!..

— Kayınpeder beni pek sever.. Kızım öldü, bir evlât kaybettim, dedi. Bir de seni kaybetmeyim. Bari ikinci kızımı da sen al da yine hep bir arada yaşayalım.

— Zavallı adam!

— Çok iyi bir ihtiyardır.

— Desene ki her şeyi size bağışladı?!.

Kemal güldü. Ama keyfinden mi yoksa kederinden mi anlıyamadım... Güldü ve:

— İki taksitte!.. dedi. Haydi güle güle!.

Çalapala

Sivrisinek bugünün ve yarının bir numaralı sağlık düşmanıdır. Kışı izbelerde, kulübelerde, kümes ve bodrumlarda uyuşarak geçiren bu düşman, bahar gelince uçarak ve çiftleşerek birikinti, durgun sulara yumurtlayacak ve üreyecektir. İşte böyle yerleri köyde, şehirde her nerede olursa olsun temizlemeli ve kurutmalıdır.

Yurdumuzdaki sıtma savaşında çalışan mücadele doktor ve memurları ile işbirliği yapmalıyız. Sıtma gibi kan ve can düşmanı bir hastalığı yoketmeğe çalışan bunlar, savaşta cephe önleri sayılırlar. Sıtmadan kurtulmak için halkımız bunlara yardım etmeli, söylediklerini harfi harfine yapmalıdırlar.

Seni sıtmadan kurtaracak olanlarla beraber ol.

Sıtmadan kurtulduğunuz gün, vatanımız bütün güzelliklere ve kudretlere kavuşmuş olacaktır.

Her ayın ortasında muntazaman alınız. Kütüphanenizin en zengin bir eseri olacaktır.

Yazan :
İbrahim Alâettin Gövsa

İki senedenberi hazırlamakta olduğumuz ve üstad İbrahim Alâettin Gövsa'nın üzerinde on senedenberi emek sarfettiği bu çok mühim eser her ay başında 36 sayfalık fasiküller halinde intişar edecek ve bütün eser 12 fasikülde, yani 1 senede tamamlanacaktır.

Türk Meşhurları bütün Türk münevverlerinin kütüphanesinde bulunması lâzım gelen yegâne eserdir.

Türk Meşhurlarında Türk tarihine karışmış binlerce simayı en yeni ve en hakiki tercümeihal ve resimlerile bulacaksınız.

Türk Meşhurları'nın ilk fasikülünün çıkaca ğı tarih yakında ilân edilecektir. Her fasikülün fiyatı 50 kuruş olacak ve kâğıt buh ranı dolayısile mahdut miktarda tabedilecektir. Arzu edenler fasiküllerini temin et mek için isimlerini şimdiden bulundukları yerin Yedigün bayilerine kaydettirebilirler.

NEVROZİN

Baş, Diş, Romatizma, Nevralji, Kırıklık ve

BÜTÜN AĞRILARI DERHAL KESER

İcabında günde 3 kaşe alınabilir. Taklitlerinden sakınınız.

Her yerde ısrarla Nevrozin isteyiniz.

10 Sene Gençleştim

Bayan J. J. yazıyor: "Yegâne cild gıdası olan Tokalon kremlerini yalnız iki hafta kullandıktan sonra bir çok yaş gençleştiğimi görerek sonderece hayrette kaldım". Penbe renkteki Tokalon kreminde meşhur bir cild mütehassısı tarafından keşfedilen havret verici gençlik unsuru "Biocel" vardır Bunu yatmazdan evvel kullanınız. Sabahları da (Yağsız) beyaz renkteki Tokalon kremini sürünüz. Bu sayede yeni ve şayanı hayret güzellikte bir ten temin edeceğinizi garanti edilir, aksi takdirde paranız iade olunur.

Yavrunun kuvvetli, sağlam olmasını, neşeli büyümesini istersen

FASFOTİN NECATİ

Yedir.
Vitamini bol, kalorisi fazla bu kıymetli bebek gıdasını miniminilere mutlaka yediriniz.
TAKLİTLERİNİ ALMAYINIZ.
Bahçekapı : SALİH NECATİ
NECATİ ismine dikkat.

KARİKATÜR

İDAREHANESİ
İstanbul, Ankara caddesi, Acımusluk sokağı, No. 7.
Telgraf: İstanbul KARİKATÜR
Telefon : 23031

ABONE ŞARTLARI
Türkiyenin her tarafı için seneliği 750, altı aylığı 375 kuruştur.
Ecnebi memleketler için seneliği 1200, altı aylığı 600 kuruştur.

İdarehaneye gönderilen yazı ve resimler, basılsın basılmasın geri verilmez.

Neorin
Nezleyi Derhal Keser

Sahibi ve U. Neşriyat Müdürü: Sedat S.

Basıldığı yer: Yedigün

B. Ruhi Tanman

Karikatür

Tombul teyzenin kocası — Aman karıcığım, ne diye beni kafese koydun?
Tombul teyze — Biraz modern koca olmağa alışasın diye!..

T.T POSTASI

Denizli: Kikirik:

S — Tombul teyzem, sizden ümidimi kestim. Fakat ileride gelecek olan (Sulh) u bari verir misiniz? Meteliklerden apartıman yaptıracak kadar zenginim...

C — (Sulh) a şimdiden sizinle tam yetmiş iki buçuk millet talip... Meteliklerden apartımana gelince: Tombul teyze ailesi mütevazıdır. Banknotlardan bir kulübeyi metelikten apartımana tercih ederler!

Karadeniz, Gerze: A. A.:

S — Tombul teyze o koskocaman göğüslerinden önünü görüp de nasıl yürüyor?

C — Karadenizlisiniz. Büyük şileplerin römorkörle gittiğini görmediniz mi?!.

Bayezitte H. B. Nar:

S — Çocuk büyütme makinesine Tombul teyze kocasını ne zaman koyacak?

Tombul teyzenin oturduğu yerin adresini verir misiniz? Kendisile görüşmek istiyorum.

C — Tombul teyze kocasını herkesten büyük gördüğü için buna lüzum görmüyor.

Matbaamızda hususi dairelerinde oturur. Buyurun!